

Základné pravidlá mestskej časti Bratislava-Staré Mesto pri usporadúvaní akcií v zeleni na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto

Všetky fyzické a právnické osoby sú povinné podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny chrániť zeleň. Každý, kto vykonáva činnosť, ktorá môže ohroziť existenciu zelene, je povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na jej ochranu a zachovanie. Poškodzovanie drevín je každé konanie alebo opomenutie konania, ktoré môže bezprostredne alebo následne podstatne a trvalo znížiť ekologické a estetické funkcie drevín alebo zapríčiniť ich odumretie.

Každý, kto usporadúva verejné podujatia a vykonáva iné aktivity na miestach, kde rastie zeleň a sú v správe mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, musí okrem ustanovení všeobecne platnej legislatívy týkajúcej sa zelene, čistoty a poriadku, pamiatkovej ochrany¹⁾, dodržiavať okrem týchto právnych predpisov na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto nasledujúce pravidlá.

Článok I.

(1) V záujme ochrany zelene sa zakazuje:

- a) poškodzovať a trhať kvety,
- b) lámať a neodborné orezávať vetvy stromov a krovité porasty, pri tom za poškodzovanie stromov sa považuje neoprávnený zásah spojený s tvarovaním koruny, svojvoľné vysádzanie a presádzanie stromov, kríkov a ostatného rastlinného materiálu, narušovať koreňovú sústavu stromov,
- c) jazdiť a parkovať vozidlami na plochách zelene,
- d) znečisťovať plochy zelene,
- e) ukladať odpady a vylievať akékoľvek odpadové tekutiny do zelene a do blízkosti stromov, na odpadové tekutiny treba vždy použiť nádoby na to určené,
- f) umiestňovať predmety a zariadenia na stromy, a do ich tesnej blízkosti, do priestoru priemetu koruny stromu bez povolenia mestskou časťou Bratislava-Staré Mesto, bez posúdenia a súhlasu referátu životného prostredia.

(2) Spôsob inštalácie predmetov podľa ods. 1 písm. f) na konkrétne stromy a spôsob uchytenia musia byť upresnené a povolené mestskou časťou Bratislava-Staré Mesto, po predchádzajúcom vyjadrení pracovníka príslušného referátu životného prostredia pred ich umiestnením:

- a) kmeň a konáre musia byť chránené vhodnou separačnou vrstvou (podložkou),
- b) nie je možné umiestňovať predmety na stromy s obvodom kmeňa menej ako 35 cm meraným vo výške 130 cm nad zemou,
- c) po ukončení akcie predmety, zariadenia odstrániť aj so zvyškami upevňovacích zariadení, bez vytvárania akejkoľvek medziskládky.
- d) pri umiestňovaní predmetov a zariadení sa nesmú poškodzovať kmene a konáre stromov (klince, skrutky a pod.).

¹⁾ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, VZN č.8/1993 hl. mesta o starostlivosti o verejnú zeleň na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, VZN MČ Bratislava – Staré Mesto č. 6/2013 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava – Staré Mesto, Vyhláška č.549/2007 prípustných hladín hluku, v znení neskorších predpisov zákona 355/2007 Z.z. o ochrane verejného zdravia

(3) Stánky, reklamné, informačné a iné zariadenia, ktoré by mohli poškodzovať zeleň alebo sťažovať jej údržbu, **sa musia prednostne umiestňovať na spevnených plochách**. Stánky sa môžu na zeleni umiestniť **zásadne na podeste** a iba po predchádzajúcom vyjadrení pracovníka referátu životného prostredia Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, ešte pred ich umiestnením, aby sa minimalizovali resp. vylúčili negatívne dôsledky.

(4) Po celý čas trvania akcie musí byť zabezpečená primeraná údržba drevín, a to aj z hľadiska zhutnenia pôdneho profilu, možnosti poškodenia pri kultúrnych, spoločenských a športových aktivitách a pod.

(5) Zásobovanie musí byť realizované výlučne po existujúcich chodníkoch tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu plôch trávnik a zelene.

(6) Stromy a ostatná zeleň musia byť vždy chránené pred mechanickým poškodením. V prípade poškodenia musí byť zeleň uvedená organizátorom podujatia do predošlého stavu (napr. pokládkou nového trávnik, výsevom, náhradou kvetín a pod.). Ak nie je uvedenie do predošlého stavu možné, organizátor je povinný uhradiť náhradu škody a jednoročnú starostlivosť.

Článok II.

(1) V prípade, že podujatie sa bude konať v zeleni, parku, ktorý je Národnou kultúrnou pamiatkou /ďalej NKP/, vyžaduje sa kladné stanovisko zástupcu Krajského pamiatkového úradu /ďalej KPU/ a zástupcu oddelenia životného prostredia, čistoty a poriadku MČ Staré Mesto, ktorí majú pri rozhodovaniach o jednotlivých podujatiach v zeleni, parku, ktorý je NKP, právo veta.

Oproti iným nehnuteľným pamiatkam majú historické parky a záhrady isté špecifiká, ktoré ich robia mimoriadne zraniteľnými. **Historická záhrada je architektonická kompozícia, ktorej podstatné zložky sú predovšetkým rastlinné, takže živé a ako také pominuteľné.**

Medzi najcennejšie a prístupné v Starom Meste patria barokové záhrady – Záhrada pri Grassalkovichovom paláci a Záhrada pri Aspremontovom paláci (Medická záhrada). Neoddeliteľnou súčasťou NKP je nielen stavba a mobiliár, ale aj zeleň.²⁾

Treba zobrať do úvahy skutočnosť, že využívanie prostredia historickej zelene na krátkodobé masové akcie spojené s inštaláciou účelových zariadení **prináša riziko poškodenia NKP**, ktoré nie je možné vopred exaktne a zodpovedne určiť pre plánovanú akciu. Z daného dôvodu platia pre tieto NKP podmienky podľa článku I. rozšírené o podmienky uvedené v článku II. Historický park je pamiatka, do ktorej akékoľvek zásahy musia brať do úvahy zvýšenú zodpovednosť voči verejnosti, čiže celého obyvateľstva z hľadiska kultúrneho dedičstva.

(2) Využívať park, ktorý je NKP alebo chránený areál nad obvyklú mieru, alebo iný účel pre ktorý je určený, je možné iba na základe následného povolenia KPU a následného povolenia mestskej časti Bratislava-Staré Mesto.

(3) Osobitné určenie a využívanie NKP v rozsahu podľa predloženej dokumentácie je z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt v zmysle pamiatkového zákona prípustné za nasledovných základných podmienok:

- a) navrhované objekty budú mať dočasný charakter tak, ako vyplýva z predloženej dokumentácie,
- b) pri realizácii objektov a zakladaní plôch pre kultúrne, spoločenské a športové aktivity bude zabezpečená ochrana existujúcich drevín voči poškodeniu a pri prípadnom poškodení budú dreviny ošetrené na primeranej odbornej úrovni,
- c) bude zabezpečený pravidelný odvoz odpadu,
- d) technické zariadenia nesmú byť umiestňované do bezprostrednej blízkosti kmeňov stromov a na ploche, ktorá je priemetom ich koruny /koreňový systém/, ani umiestňovať zariadenia na stromy,

e) bezodkladne po ukončení akcie bude uskutočnená obnova záhrady v celom rozsahu prípadne poškodených častí a na primeranej odbornej úrovni. Záhrada musí byť odovzdaná v pôvodnom stave na náklady usporiadateľa.

(4) Užívatelia parkov a chránených areálov sú povinní rešpektovať upozornenia a pokyny pracovníkov poverených ochranou mestskej zelene a určeným dozom mestskej časti Bratislava-Staré Mesto.

(5) V prípade nebezpečenstva vzniku škôd na zeleni je správca zelene povinný zabezpečiť potrebné opatrenia na odvrátenie ich vzniku, pričom je oprávnený tieto opatrenia zabezpečiť na náklady toho, kto ohrozenie spôsobil.

(6) Prenajímateľ poučí všetkých usporiadateľov a pracovníkov stánkov o podmienkach ochrany zelene.

Článok III.

(1) Za škody spôsobené osobami, ktoré nie sú zo zákona zodpovedné, zodpovedajú ich zákonní zástupcovia.

(2) Za škodu spôsobenú zvieratami zodpovedá ich vlastník.

(3) V prípade poškodenia stromov bude mestská časť Bratislava-Staré Mesto postupovať podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Podľa § 90 ods. 2 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, **orgán ochrany prírody môže uložiť pokutu do 23 235,74 € a prepadnutie veci podnikateľovi alebo právnickej osobe**, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že poškodzuje dreviny.

(4) Podľa § 305 ods. 1 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon) ten, kto poškodí alebo zničí strom alebo ker, alebo ich vyrúbe, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky. Podľa § 124 ods. 3 zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon) pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahrnuje aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu.

Článok IV.

Tieto pravidlá nadobúdajú platnosť dňom schválenia Miestnym zastupiteľstvom mestskej časti Bratislava-Staré Mesto a účinnosť dňom 1. októbra 2013.

²⁾ *Legislatívna ochrana -**Medická záhrada** podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu je evidovaná ako súčasť národnej kultúrnej pamiatky **Aspremontov palác**, číslo ústredného zoznamu 263 (záhrada reprezentuje samostatný pamiatkový objekt a je lokalizovaná v k. ú. Staré Mesto na jeho východnom okraji, v priestore medzi ulicami: Špitálska, 29. augusta, Poľná a zástavbou na Sasinkovej ul. a Americkom nám.. Súčasná výmera celého areálu je 3,07 ha.*

*Legislatívna ochrana - **Grassalkovichova záhrada** podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu je evidovaná ako súčasť národnej kultúrnej pamiatky **Prezidentský palác**, číslo ústredného zoznamu 32 (záhrada reprezentuje samostatný pamiatkový objekt). Nachádza v k. ú. Staré Mesto, v jeho centrálnej časti. Územie je vymedzené ulicami Banskobystrická, Štefánikova a Spojná. Výmera celého areálu je v súčasnosti 3,34 ha.*

Schválené uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. 141/2013 zo dňa 24. septembra 2013